

Natur til folket! Enhedslisten vil sikre mere natur i hele landet

Det er afgørende, at danskerne har god og uhindret adgang til natur – både i by og på land. For vi vil gerne være i naturen. Vores natur er desværre trængt op i en krog. På landet af et industrielt landbrug der breder sig. I byerne udgøres naturen mange steder kun af mælkebøtterne mellem fliserne og en pænt friseret græsplæne i parken.

Men det behøver ikke være sådan. Vi kan i stedet vælge, at give plads til langt mere natur og mere mangfoldig natur både på landet og i byerne, til gavn for både natur og mennesker. Og vi kan åbne op for bedre adgang til den natur vi har.

Sådan lyder det fra Enhedslistens miljøordfører Maria Reumert Gjerding, som i forbindelse med Naturens dag den 10. september vil præsentere et nyt udspil der afsætter én grøn milliard om året til mere tilgængelig og mere mangfoldig natur til danskerne de næste tre år og som vil åbne markant for danskernes adgang til naturen gennem en dansk version af allemandsretten.

Maria Reumert Gjerding udtaler:

- Danskerne vil rigtig gerne bruge vores natur. Med stor succes har man indført fri teltning i de fleste statsskove. Tiden er moden til, at vi indfører en dansk version af allemandsretten, som vi kender den fra de andre nordiske lande. Samtidig skal vi genskabe de frie kyster. Det vil give danskerne store naturoplevelser, hvis vi alle sammen med respekt for naturen kan færdes mere frit i vores skove.

- Naturen kan noget særligt og har stor betydning for vores livskvalitet og sundhed – ikke mindst for vores udsatte borgere. Derfor er det så vigtigt, at vi alle sammen kan opleve en rig natur i vores nærområde. Uanset om man er barn af resursestærke forældre i Risskov eller en enlig mor på Vestegnen, uanset om man til daglig bor blandt marker og lader eller med højhuse omkring sig, så skal man have mulighed for at opleve vild natur i sin hverdag.

- Kommunerne spiller en afgørende rolle i at sikre mere natur til folket. Kommunerne råder for eksempel over mange hundrede kilometer grøftekanter og parkområder, hvor plæneklipperne huserer. I stedet kan grøftekanterne gøres til blomsterflor og dele af parkerne kan få lov til at blive til vild og rig natur. Der er et kæmpe potentiale for mere natur hvis alle kommuner går helhjertet og målrettet med ind i arbejdet for mere natur.

Det foreslår Enhedslisten:

Kommunerne har i stort omfang mulighed for at skabe mere natur. Enhedslisten opfordrer derfor alle kommuner til at udnytte potentialet og for alvor gå ind i kampen for at give plads til mere og rigere natur. Enhedslisten vil understøtte kommunernes arbejde ved at oprette puljen 'Natur til folket' på én milliard kroner om året over tre år, som kommunerne kan søge til mere natur. Der findes ikke én løsning på udfordringen, by- og land er forskellig og der må derfor en buket af flere løsninger til hvis vi skal skabe mere og rigere natur. Samtidig skal en dansk version af allemandsretten sikre bedre adgang til den natur vi har. Enhedslisten foreslår:

1) Mere skov og mere urørt skov

Mange kommuner råder over store skovarealer, men på nationalt plan halter vi gevaldigt efter den nationale målsætning om en fordobling af skovarealet inden 2100. Samtidig er størstedelen af de skove vi har tilbage produktions-skove hvor træerne står i strømlinede rækker og arterne er få. Hvis vi skal have biodiversiteten og magien tilbage i vores skove, skal vi have mere urørt skov med store græssende planteædere, ingen dræning og lysåbne arealer – gerne i store sammenhængende områder. Og her er kommunerne vigtige. Enhedslisten vil via en ændring af planloven pålægge kommunerne at sætte turbo på etableringen af ny skov der fx kan bindes eksisterende skovarealer sammen eller ved at omdanne eksisterende produktions-skove til skove hvor naturen sættes i højsædet. For at understøtte denne udvikling vil Enhedslisten gøre det muligt, at kommuner kan søge om medfinansiering til etablering af ny kommunal ejet skov og urørt skov i eksisterende skove via 'Natur til folket'-puljen.

2) Allemandsret i Danmark

De seneste år er statsskovene åbnet op med fri teltning og etablering af shelters. Erfaringerne er utrolig gode. Men statsskovene udgør kun 18 % af vores samlede skovareal, så rigtig mange har lang vej til en skov hvor de kan have en vild naturoplevelse. Skal flere have glæde af naturen, må flere naturområder gøres tilgængelige. I private skove må man som udgangspunkt kun opholde sig på skovstierne mellem klokken 6 og solnedgang. Enhedslisten mener, at vi bør indføre en dansk version af allemandsretten, som vi kender i forskellig udformning fra de andre nordiske lande. I Danmark forstået på den måde, at det skal være tilladt at færdes mere frit og at ordningen omkring fri teltning også muliggøres i private skove. Selvfølgelig under hensyntagen til fugle- og dyreliv og med mulighed for at begrænsning i sårbare områder.

3) De frie kyster skal genskabes

I Danmark har vi 8.750 km kystlinje. Kysterne er dansk naturs kronjuvel og enestående i international sammenhæng. Kysterne tilhører os alle og selvfølgelig skal alle have fri adgang til de danske kyster. Loven er såmænd klar nok: Der skal være fri adgang til kysterne omkring Danmark, uanset hvem der er ejer af en given strandgrund. Desværre gør stadig flere private grundejere hvad de kan for at sabotere den fælles adgang til kysten – blandt andet ved at opføre mure eller pavilloner helt ned til strandkanten. Fænomenet er særlig udbredt på strandvejskysten nord for København, men ses i flere andre kystkommuner. Kommunerne synes i mange tilfælde at lade stå til og undlader af resurse-mæssige årsager at gribe ind. Enhedslisten mener, at kommunerne skal have mulighed for at udstede et 'Strakspåbud' i sager hvor lodsejere har spærret den frie adgang til kysterne med mulighed for at kræve spærring fjernet omgående for lodsejers regning, så vi kan få genetableret den frie adgang til kysterne for alle.

4) Natur på tværs i kommunerne

Kommunerne skal nytænke indsatsen for mere mangfoldig natur og aktivt arbejde for at skabe en mere rig natur på mange flere af de arealer kommunerne råder over. Det kræver samarbejde på tværs af traditionelle administrative skel i kommunerne, hvor biologer som regel har taget sig af den beskyttede natur, mens driftsafdelingen har sørget for at holde de grønne områder pæne og potentialet i forhold til at bruge kommunernes naturområder til at løfte socialt og sundhedsmæssigt ofte ikke er på bordet. Enhedslisten vil derfor muliggøre, at kommuner kan søge om tilskud via 'Natur til folket'-puljen til ansættelse af kommunale naturkoordinatorer, der skal sikre koordination mellem kommunens afdelinger og dialog med borgere og evt. grønne råd i kommunerne, så kommunerne for alvor kommer ud over rampen med at skabe mere natur. Enhedslisten vil desuden stille forslag om at ændre planloven, så det i forbindelsen med kommunernes arbejde med Grønt Danmarkskort også bliver obligatorisk at indarbejde en handleplan for hvordan der skal skabes mere og rigere natur i kommuneplanerne. Kommunerne skal dermed konkret planlægge, hvorledes man i byens parker og andre grønne områder vil fremme den vilde natur.

5) **Vilde grøftekanter i by og land**

I Aarhus Kommune og i flere andre kommuner har man valgt at forvandle kilometervis af grøftekanter til blomstrende oaser. Her konkurrerer knopurt, krageklo, kongepen, kællingetand og kløver nu med røllike og ranunkel om pladsen. Enhedslisten mener, at alle kommuner bør følge eksemplerne fra f.eks. Aarhus hvor man har brudt med årtiers vanetænkning med hensyn til driften af grøftekanterne. Enhedslisten vil gøre det muligt for kommunerne, at søge om midler til etablering af vilde grøftekanter via 'Natur til folket'-puljen, for det koster lidt mere i anlægsfasen når der skal laves vild natur, men over tid er det samlet set ikke en merudgift.

6) **Flere vilde naturrum i byerne**

Vi skal gentænke naturen i byerne. Den vilde natur skal ind i parkerne, på torvene og pladserne og på havnearealerne. Vi skal gøre byerne grønnere og vildere. Vi skal lade græsset gro, lade kvaset og de døde træer blive liggende. Hvor den vilde natur slet ikke findes skal vi hjælpe den på vej, til glæde for sjældne svampe, sommerfuglearter og vilde bier – og til stor glæde for borgerne. De vilde naturrum i byerne er en genvej til større naturforståelse og lyst til at beskytte vores natur generelt hos borgerne, men også af stor betydning for vores livskvalitet og sundhed – ikke mindst for vores udsatte borgere. Enhedslisten vil gøre det muligt for kommunerne, at søge om midler til etablering af nye vilde naturrum i byerne via 'Natur til folket'-puljen. Enhedslisten vil desuden sikre at kommunerne får nemmere ved at prioritere nye vilde naturrum i byen. Det skal ikke længere være Folketinget, som detailstyrer antallet af parkeringspladser i byerne hvis kommunen hellere vil bruge arealerne til grønne byrum. Enhedslisten vil i langt højere grad end nu sætte borgere og kommuner fri, så man lokalt kan træffe langt flere beslutninger om natur og grønne byrum i byzonen.

Finansiering:

Enhedslisten vil finansiere forslaget ved at indføre kørselsafgift på lastbil-trafik i lighed med den, som blev droppet med Vækstplan DK. Det vil give et provenu på 1 mia. kr. om året de tre første år og knapt 0,9 mia. kr. varigt, jf. beregninger fra Skatteministeriet.

Kilde: <http://www.ft.dk/samling/20151/almdel/sau/spm/541/svar/1343759/1666393.pdf>